



Струја ће поскупети у марту . ЕПС има вишак запослених * Не би било добро да се политички систем сведе на двопартијски систем

Београд - Уколико Европска комисија докаже да за нас не важе правила која важе за друге земље у Европи код којих постоје различите акцизе на различити квалитет деривата ми ћемо морати, у жељи да не нанесемо штету нашим даљим европским интеграцијама, то да прихватимо - каже у разговору за Данас министар рударства и енергетике Петар Шкундрић.

*** На који начин је грађане могуће заштити од евентуалне грамзивости нафтних компанија које сада могу несметано да „напумпају“ цене горива?**

- Прихватили смо слободно формирање цена нафтних деривата И надали се да ће све компаније које се баве производњом и прометом деривата то искористити као шансу за најбоље могуће позиционирање на нашем тржишту. Нажалост, нису се све компаније на такав начин односиле иако не можемо рећи да су својим ценама надмашиле цене у региону. Једино је НИС задржао нешто ниже цене од средњих цена у региону захваљујући и томе што има два производа за које су акцизе нешто ниже него за горива евро квалитета. Важно је нагласити да за евро квалитет дизела и евро премијум 95 НИС има исти ниво акциза као и све остале компаније. Дакле, није реч о различитом положају НИС-а и компанија које немају производњу горива у Србији. С друге стране, не видим проблем у томе да држава води рачуна о предузећима која раде и функционишу на њеној територији. Док сам ја министар учинићу све да створим што боље услове за рад свим компанијама у сектору. Посебно онима који се баве реалном производњом.

*** Јесте ли прочитали ССП где се наводи да је забрањена фискална дискриминација?**

- Овде није реч о фискалној дискриминацији. Различите акцизе према дериватима различитог квалитета имају Аустрија, Белгија, Бугарска, Немачка, Естонија, Француска и Шведска. У ЕУ не постоји забрана за различите акцизе за различите врсте бензина и дизела. Једина обавеза земаља чланица ЕУ јесте да не одређују акцизе ниже од прописаног минимум. У ЕУ акцизе на безоловни бензин не смеју бити ниже од 0,43 евра по литру а код нас су више од тог минимум - 0,47 евра по литру. Износ обавезне акцизе за дизел у ЕУ је 0,33 евра по литру а код нас је такође виши и то 0,332 за дизел Д2 и 0,351 за евродизел. Политика ЕУ прописује постепено смањење разлике између акцизног оптерећења дизела и бензина што се десило у Србији. Дакле, прича о томе да је овом одлуком учињено нешто што се не ради у ЕУ је нетачна и злонамерна. Поготово кад то прича и тумачи неко ко је заинтересован и то још говори као у име ЕУ.

*** Да ли се по вашем мишљењу онда може говорити о либерализацији тржишта нафтних деривата у Србији?**

- Акцизе нису повећане на увозно гориво већ акцизе зависе од квалитета горива без обзира да ли се оно производи у Србији или ван ње. С обзиром да НИС производи и евро дизел за њега је акциза иста као и за сваки увезени евро дизел производ било да је ОМВ-ов, Лукоилов или МОЛ-ов. Исто важи и за бензине. Постоје два бензина са нижим акцизама која се производе у Рафинерији нафте Панчево која су испод евро квалитета између осталог зато што је та рафинерија бомбардована 1999. године. Али, то је наша рафинерија. Овде није реч да је неко префериран, али јесте реч да смо преузели обавезу у међудржавном споразуму с Русијом који је ратификован у Скупштини Србије. Преузели смо обавезу да нећемо погоршати услове НИС-у на тржишту у времену трајања реконструкције рафинерије до 2012. године.

*** То значи да отворено штитите НИС?**

- Не штитим. То је међудржавни уговор. Онда могу да кажем да и ви преферирате неког ко посебно зарађује. Све компаније које раде на нашој територији и које упошљавају наше грађане и које редовно измирују и порезе и доприносе према држави су наше компаније. И Филлип Морис, БАТ, Теленор итд. Држава мора да води рачуна о њима. У 2010. када нисмо имали потпуно отворено тржиште и слободно формирање цена учешће два нафтна деривата која данас имају ниже акцизе било је 30,8 одсто. Моје је очекивање да ће се то учешће све више смањивати јер НИС иде на већу производњу горива евро квалитета са којима жели да изађе и на друга тржишта. Може се очекивати

да ће то учешће бити још ниже ове него што је то био случај прошле године. Према томе сматрам да принцип либерализације тржишта нафтних деривата у Србији није нарушен. С друге стране, ми смо затражили мишљење Европске комисије о том случају.

*** Нисте направили једнак терен, то је проблем.**

- Нисте у праву, направљен је једнак терен за тај квалитет, а ви бирате хоћете ли купити тај квалитет или други. Нико никога не тера да уместо еуродизела купи Д2, али структура возила код нас, посебно пољопривредних, је таква да им чак више одговара Д2, а не евро квалитет. Јел сматрате да треба да буде иста цена деривате без обзира на квалитет? Да исту цену горива и да исти нафтни дериват треба да купују и возачи трактора као и онај што вози Мерцедес. Основни разлог због чега смо се одлучили да подигнемо само за 30 пара акцизе на д2 је био да омогућимо јефтиније деривате за пољопривреду и индустрију.

*** Ценовна разлика је ипак пресудна возачу.**

- Ваше је право да одлучите који ћете дериват купити. Марже прометника на еуродизел су ишле и до 25 динара. И надали смо се да неће доћи до корекције цена без обзира на повећање акциза.

*** Из Владе нам стално причају како ће конкуренција у свим областима донети појефтинјење, а сада ће само у овој донети поскупљење.**

- Ја сам и раније скретао пажњу да свака либерализација не доноси ниже цене. Чињеница је да имамо ниже цене него да смо задржали Уредбу о формирању цена деривата. Свако може да израчуна узевши у обзир све елементе који су били делови уредбе, а то су цена нафте и однос долара и динара да би цена данас била виша за 10 динара у односу на тренутне цене да смо задржали уредбу.

*** Да ли у току 2011. можемо очекивати да стартују најављене инвестиције у изградњу нових производних капацитета? Можете ли нам конкретно рећи о којим**

инвестицијама је реч?

- Генерално да. Очекујем да се у наредна два месеца изврши избор стратешких партнера за изградњу две велике термоелектране, Колубаре Б и ТЕНТ 3 и да се започне са израдом пројектне документације и прибављању дозвола како би се ушло у процес реалног инвестирања у та два највећа енергетска капацитета. У 2011. почеће изградње две хидроелектране на Лиму снаге 60 мегавата инсталисане снаге, вредне 140 милиона евра. Такође, ове године ће почети део инвестиција у оквиру стварања услова за изградњу хидроелектрана на Ибру. Реч је о заједничком пројекту Електропривреде Србије и италијанске компаније Сеџии. Очекујем да се заврши и тендерска процедура на Термоелектрани-топлани Нови Сад капацитета између 400 и 450 мегавата. Требало би ове године да буде изграђено неколико малих хидроелектрана, као што је био случај и прошле, а очекујем да и први ветрогенератори буду изграђени ове године као и да се стекну услови да у 2012. добијемо и ветропаркове.

*** Када би се могло очекивати поскупљење електричне енергије у Србији и да ли су створени услови за такву врсту корекције? Да ли ће струја поскупети једном или два пута у току године?**

- Цене су увек предмет пажње јавности што је сасвим разумљиво. чињеница је да је цена струје у Србији најнижа у Европи. Због развоја ЕПС-а, који је значајан за развој других индустријских грана у земљи, требало би да дође до корекције цене електричне енергије. Очекујем да ће та корекција бити највероватније 1. марта и мислим да ће бити на нивоу једнократног повећања.

*** Да ли ће поскупљење струје пратити и реструктурирање ЕПС-а?**

- Када је реч о реструктурирању ЕПС-а од тог процеса не можемо одвојено посматрати чињеницу да би неке светске компаније желеле да купе део или цео ЕПС у стању у каквом је сада како би прошле што јефтиније. Са променом цене електричне енергије цена компаније се значајно мења. Ако цена струје порасте за 10 процената, вредност капитала ЕПС-а може да се повећа за милијарду евра. И није исто да ли ћемо вршити реструктурирање са ценом од 4,5 евроцента по киловат сату или са ценом од осам евроценти. Они који под реструктурирањем подразумевају отпуштање јесу у праву, али ми у овом тренутку заиста немамо где да запослимо те раднике. Чињеница је да ако се ЕПС пореди са развијеним компанијама исте величине има вишак запослених. Међутим,

у овој ситуацији ко би могао на себе да преузме ту врсту одговорности, да отпусти те људе и каже баш ме брига на пример за 10.000 породица у Србији? И ти људи морају да живе. Друга би ствар била да је цена струје висока због тога што ЕПС има толико радника. Међутим то није случај јер је та струја двоструко или троструко јефтинија од оне коју производе компаније исте величине које имају упола мање радника. По некој динамици ми ћемо смањивати број запослених у ЕПС-у али само тако што ћемо им истовремено пружити прилику да нађу посао на неком другом месту и обезбеде егзистенцију својим породицама.

*** Да ли и ви мислите, као и председник партије Дачић, да у будућности не треба искључити могућност коалиције ДС и СНС?**

- Захваљујући томе што је СПС прихватила да буде коалициони партнер у постојећој влади и декларацији о политичком помирењу коју смо донели заједно са ДС створени су услови да су политичке тензије и разлике доведене у ниво да данас практично свака странка може да се нађе у коалиционом односу са свим другим релевантним странкама ако процени да је то опортуно. Стога, не би било ни чудно ни неприродно да дође и до коалиционог договора двеју најјачих странака. СПС нема ту врсту проблема, као што је рекао председник Дачић, са којим се ја у потпуности слажем, у смислу наше позиције на политичкој сцени Србије. СПС сматра да са становишта развоја демократских односа и институција у држави не би било добро да се политички систем сведе на двопартијски систем. Разлог је тај што он не би ни приближно одражавао све потребе грађана Србије које се данас артикулишу кроз већи број политичких партија.

*** Има ли икаквих новости у вези са реконструкцијом Владе Србије? Да ли је Дачић разговарао са министрима из СПС?**

- Мислим да је Влада Србије радила, сагласно условима у којима се налазила, ефикасно и да је доносила одлуке које су биле у циљу што бржег и лакшег превазилажења економске кризе. Имамо позитивну стопу раста, повећање извоза и најснажнији искорак у оквиру европских интеграција. У том смислу сматрам да не стоје оцене да Влада није била довољно ефикасна у решавању задатака који су пред њу били постављени. Такође, сматрам да су чланови СПС у Влади Србије понели пуну одговорност за поверене им задатке.

*** Да ли ипак очекујете реконструкцију или мислите да је неће бити?**

- Не бих желео да говорим у нечему у чему не учествујем. Ако би ме неко питао за савет, рекао бих да је сада време да се разговара и договара са потенцијалним партнерима који ће формирати нову Владу о организационој структури и кључним потезима будуће владе. С обзиром да смо у предизборној години управо су то теме о којима би требало причати и које су приоритетне.

*** Шта мислите о укључењу геј активисте Бориса Милићевића у ГО СПС? Имате ли икакав проблем са тим?**

- Лично сам увек био против свих врста дискриминације. Сматрам да постоје нека интимна људска опредељења у која политика не би требало да улази. Заиста немам проблема са особама различитог сексуалног опредељења а мислим да је руководство СПС у конкретном случају показало да се заиста бори против свих врста дискриминације.

Не осећам се угроженим

- Немам разлога да се осећам угроженим уколико дође до реконструкције Владе. Задовољан сам многим стварима које сам покренуо у сектору. Задовољан сам и оствареним резултатима јер имамо највећу стопу раста у односу на остале секторе. Стога немам разлога да се плашим или будем незадовољан тиме уколико би врх коалиције одлучио да сам ја неко ко треба да буде повучен са места министра. Обично ви одлучујете да ли ћете ви бити министар, све остало не зависи од ваше воље.

Кинески кредит или европски партнер

- Кинески кредит је помињан као једна од могућности финансирања учешћа Србије у изградњи нуклеарке Белене. Међутим, у случају да дође до учешћа Србије у изградњи нуклеарке и да оно не буде велико, оно ће се финансирати сопственим средствима ЕПС-а. Ако пак то учешће буде веће ићи ће се или на кредит Кинеза или на заједнички наступ са неком компанијом из Европске уније.

ДС пожељнији партнер од СНС

- Ако анализирамо резултате рада актуелне Владе Србије, сарадњу која постоји између Демократске странке и Социјалистичке партије Србије и темељна опредељења те две странке, сматрам да је ДС пожељнији политички партнер социјалиста након наредних избора. Такође, такав је случај и на дуге стазе када је реч о односима СПС и ДС. Темељни принципи сарадње наше две партије су усаглашени и значајни су за даљу политичку стабилност и развој државе.

(Данас)